

ISAM
Egil Öfverholm
2040
egil.ofverholm@stem.se

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet
Enheten för energifrågor
10333 Stockholm

Yttrande angående Meddelande från EG-kommisionen om grönbok om energieffektivisering (KOM (2005) 265 slutlig) (Green Paper on Energy Efficiency or Doing More With Less)

Sammanfattning

- Energimyndigheten välkomnar initiativet med grönboken. Särskilt lovande är den process där grönboken ingår, dvs. en bred dialog med medlemsländer och intressentgrupper.
- Energimyndigheten inleder med en allmän diskussion om styrmedel för att därefter kommentera frågorna i tabellform. Därefter presenteras ett antal förslag/synpunkter som ligger utanför frågornas ram.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten fokuserar på de 25 frågorna som EU ställt, men vill inledningsvis nämna den allmänna problematiken kring styrmedel. STEM anser att generella styrmedel i de flesta fall att föredra framför riktade styrmedel. Ett generellt stöd som utbetalas i förhållande till en åtgärds energibesparing har förutsättningar att bli ett mer kostnadseffektivt sätt att uppnå ett mål om att minska energianvändningen. Generella styrmedel öppnar upp för alla slags tekniker och man undviker inlåsnings effekter. Vid införande av riktade subventioner för energieffektiviserande åtgärder och minskad energianvändning finns risken att producenten/försäljaren av den subventionerade varan höjer priset på varan då denne ser en möjlighet att öka sina intäkter. Det är viktigare att arbeta med att undanröja hinder för befintliga åtgärder snarare än att introducera nya styrmedel.

För att identifiera kostnadseffektiva projekt kan det vara lämpligt att fokusera på målen och koppla olika åtgärder (där energieffektivisering är ett sätt bland flera) direkt till olika mål för jämförelse av vad som är mest kostnadseffektivt för att uppnå målen. Vid utformning av styrmedel för energieffektivisering finns möjlighet att energieffektiviseringen skapar ett utrymme för ökad energikonsumtion, vilket leder till att den totala energibesparingen av den

energieffektivisering som sker blir lägre än om man bara ser till den besparing som görs av den specifika energieffektiviserande åtgärden (retureffekt/rebound effect). Marknadsbaserade styrmedel, avgifter och skatter kan begränsa retureffekten medan bidrag och avdrag kan ha motsatt effekt.

Frågan är dock, mot bakgrund av de motiv som anges för grönboken, om det räcker med generella styrmedel. Riktade styrmedel är viktiga när det gäller teknikutveckling och marknadsintroduktion av ny teknik. Ny teknik kan behöva riktade stöd i introduktionsfasen då det kan krävas en lärprocess för att minska kostnaderna för tekniken. Riktade styrmedel kan leda till snabbare genombrott för ny teknik, till exempel genom teknikupphandling, bidrag under kortare tid, offentlig upphandling etc.

Tabell: Grönbokens 25 frågor samt STEM:s yttrande i besläktade frågor och kommentarer till dessa

Questions regarding the options identified in the Green Paper	kommentarer
1. How could the Community and the Commission in particular, better stimulate European investment in energy efficiency technologies? How could funds spent supporting research in this area be better targeted? (Section 1.1)	<p>Energimyndigheten anser att energieffektivisering bör ingå i det kommande 7de ramprogrammet.</p> <p>Det är dock viktigt att innovationsgraden upprätthålls. Forskning och demonstration ska bidra till att mer effektiv teknik implementeras på marknaden. Detta får dock inte innebära att EU:s gemensamma forskningsanslag används för att demonstrera teknik som redan är kommersiellt tillgänglig och kanske redan används i vissa länder.</p> <p>Forskningsprogrammet ska användas för att flytta teknikfronten framåt. I synnerhet inom byggnadssektorn bör EU:s ramprogram ställa högre krav än idag på innovation och prestandahöjning. Andra program, t.ex. Intelligent Energy for Europe har en viktig roll för mer marknadsnära projekt kring befintlig och bäst tillgänglig teknik.</p> <p>För att stärka forskningen anser Energimyndigheten att skapandet av ett ERA.NET för energieffektivisering i byggnader vore önskvärt.</p>
2. The emission trading mechanism	

<p>is a key tool in developing a market-based response to meeting the goals of Kyoto and climate change. Could this policy be better harnessed to promote energy efficiency? If so, how? (Section 1.1)</p>	<p>Energimyndigheten anser att andra marknadsbaserade styrmedel än utsläppshandel skulle kunna riktas direkt mot energieffektivisering, se Fråga 15 om vita certifikat.</p>
<p>3. In the context of the Lisbon strategy aiming to revitalise the European economy, what link should be made between economic competitiveness and a greater emphasis on energy efficiency? In this context, would it be useful to require each Member State to set annual energy efficiency plans, and subsequently to benchmark the plans at community level to ensure a continued spread of best practice? Could such an approach be used internationally? If so, how? (Section 1.1.3)</p>	<p>Energimyndigheten anser att årliga energiplaner kan vara verkningsfulla, speciellt om uppföljning av dessa utväxlas mellan medlemsländerna. En samordning med IEA:s "In depth country review" och motsvarigheten för Energistadgefördragets arbetsgrupp PEEREA rekommenderas.</p>
<p>4. Fiscal policy is an important way to encourage changes in behaviour and the use of new products that use less energy. Should such measures play a greater role in European energy efficiency policy? If so, which sort of measures would be best suited to achieve this goal? How could they be implemented in a manner that does not result in an overall increase in the tax burden? How to really make the polluter pay? (Section 1.1.4)</p>	<p>Energimyndigheten noterar att Sverige har varit en pådrivande kraft för att få till stånd direktivet om en omstrukturering av gemenskapens beskattning av bränslen och elektricitet. Införande av harmoniserade minimiskattesatser betraktas som ett viktigt steg i unionens samlade strävan att uppnå energi- och klimatmål.</p> <p>Energimyndigheten anser att skatteinstrumentet bör spela en viktig roll. Grön skatteväxling kan användas för att inte öka totala skattetrycket</p> <p>Prissignalen kan förstärkas, t.ex. inom ramen för redan existerande fiskala system men också genom bättre mätsystem (jmf den pågående mätarreformen)</p> <p>Ökad beskattning, eller bibehållet högt skattetryck, torde på lång sikt få effekt på hela bostadsmarknaden</p> <p>Skatter leder till minskad och effektivare (om det finns externa effekter) användning av knappa resurser. Genom skatter</p>

	används en redan existerande pris-signal.
5. Would it be possible to develop state aid rules that are more favourable to the environment, in particular by encouraging eco-innovation and productivity improvements? What form could these rules take? (Section 1.1.5)	<p>Energimyndigheten anser att statsstödsreglerna behöver ses över. Nu är det mera betoning på förnybar energi och kraftvärme än på energieffektivisering.</p> <p>För teknikupphandling utgör statsstödsreglerna ett direkt hinder.</p> <p>Teknikupphandling är ett styrmedel som inte nämns i grönboken. Verktuget har används för att främja utveckling av ny teknik. Syftet med teknikupphandling är att få fram nya produkter, system eller processer som tillgodoser köparnas krav bättre än de produkter som redan finns på marknaden. Ett annat sätt att uttrycka det är att teknikupphandling är ett styrinstrument för att börja en marknadsomställning och att sprida ny effektiv teknik (nya produkter, system och processer).</p> <p>Det finns en lång rad exempel där detta styrmedel har visat sig vara väl fungerande, men statsstödsreglerna sätter alltför snäva gränser för dess tillämpning. Nuvarande förordning (2003:564), som reglerar teknikupphandling, hänvisar till kommissionens förordning (EG nr 69/2001) och att bidrag till teknikupphandling är att betrakta som ett stöd av mindre betydelse. Gränsen 100 000€ under en treårsperiod bör ändras till 300 000€ och två år för att undanröja detta hinder.</p>
6. Public authorities are often looked to for an example. Should legislation place specific obligations on public authorities , for example to apply in public buildings the measures that have been recommended at Community or national level. Could or should public authorities take account of energy efficiency in public procurement? Would this help	<p>Energimyndigheten anser att den offentliga sektorn kan och bör bidra med gott exempel för hållbar konsumtion genom att i sin ordinära upphandling välja mer hållbara produkter.</p> <p>Energimyndigheten bedömer att det behövs en övergripande strategi för hur detta ska genomföras. Energimyndigheten förordar att produkter bedöms ur ett livscykelperspektiv för att uppnå en</p>

<p>build viable markets for certain products and new technologies? How could this be implemented in practice in a way that would promote the development of new technologies and provide incentives to industry to research new energy efficient products and processes? How could this be done in a manner that would save money for Public authorities? As regards vehicles, please see question 20. (Section 1.1.6)</p>	<p>hållbar offentlig upphandling.</p> <p>Det vore även önskvärt om miljöstyrningsrådets upphandlingsverktyg, "EKU verktyget", kan få en europeisk koppling. De produkter som är aktuella för upphandling är ofta lika över Europa. En harmonisering av krav kan ge underlag för större serier av energieffektiva produkter.</p>
<p>7. Energy efficiency funds have in the past been used effectively. How can the experience be repeated and improved? Which measures can be adopted usefully at: – international level – EU level – national level – regional and local level?</p>	<p>Energimyndigheten anser att fonder bäst hanteras på nationell och lokal nivå. Samordning är dock viktig.</p>
<p>8. Energy efficiency in buildings is an area where important savings can be made. Which practical measures could be taken at EU, national, regional or local level to ensure that the existing Community Buildings Directive is a success in practice? Should the Community go further than the existing Directive, for example extending it to smaller premises? If so, how could the appropriate balance be achieved between the need to generate energy efficiency gains and the objective of limiting new administrative burdens to the minimum possible? (Section 1.2.1)</p>	<p>Energimyndigheten ställer sig bakom förslaget att utvidga kravet på minimistandard vid ombyggnad från nuvarande 1000m² till att gälla alla byggnader. Minimistandarden vid ombyggnad bör dock bara gälla det system eller den byggdel som är föremål för ombyggnad.</p> <p>Eftersom besiktning och åtgärdsförslag enligt byggdirektivet kommer att medföra vissa kostnader för fastighetsägarna så är det angeläget att åtgärderna verkligen genomförs. Energimyndigheten anser därför att det kan vara befogat att undersöka vilka samordningsfördelar som kan finnas mellan å ena sidan byggdirektivets krav på åtgärdsförslag och å andra sidan vita certifikat.</p>
<p>9. Giving incentives to improve the energy efficiency of rented accommodation is a difficult task because the owner of the building</p>	<p>Energimyndigheten anser att en möjlig lösning kan vara att lyfta fram energifrågorna i samband med hyresförhandlingar.</p>

<p>does not normally pay the energy bill and thus has no economic interest in investing in energy efficiency improvements such as insulation or double glazing. How could this challenge be best addressed? (Section 1.2.1)</p>	
<p>10. How can the impact of legislation on the performance of energy-consuming products for household use be reinforced? What are the best ways to encourage the production and consumption of these products? Could, for instance, present rules on labelling be improved? How could the EU kick-start research into and the subsequent production of the next generation of energy efficient products? What other measures could be taken at : – international level – EU level – national level – regional and local level? (Section 1.2.2)</p>	<p>Energimyndigheten vill betona att märkning är ett värdefullt verktyg för att på ett enkelt sätt informera konsumenten om olika aspekter hos produkten. Energimyndigheten vill dock betona vikten av enhetliga märkningssystem, att innebörden av märkningen är lättförståelig för konsumenten och att den har acceptans i produktionsledet. Energimyndigheten vill också framhålla att märkning av <i>en</i> egenskap hos produkten inte garanterar hållbar konsumtion, istället måste produktens samlade effekter på miljön under hela dess livscykel bedömas.</p>
<p>11. A major challenge is to ensure that the vehicle industry produces ever more energy efficient vehicles. How can this best be done? What measures should be taken to continue to improve energy efficiency in vehicles and at which level? To what extent should such measures be voluntary in nature and to what extent mandatory? (Section 1.2.3)</p>	<p>Energimyndigheten anser att det frivilliga systemet inte är framgångsrikt och det är oklart om det gäller för varje tillverkare eller för industrin som helhet. Sannolikt fungerar standards, eller de indirekta medlen som finns i Svenska kommuner dvs gratis parkering, ingen trängselavgift för bränslesnåla bilar (+alt drivmedel) bättre.</p> <p>Energimyndigheten anser att om utvecklingen inom EU leder till en ersättning av drivmedelsskatter mot vägavgifter för vissa fordon bör dessa utformas så att inte incitamenten till en teknikutveckling mot effektivare motorer försvinner. Enligt Energimyndighetens uppfattning är en positiv effekt av att använda en drivmedelsskatt att denna stimulerar till teknikutveckling mot bränsleeffektivare motorer. Om drivmedelskatten ersätts av vägavgifter bör dessa utformas så att inte incitamenten</p>

	<p>till effektiv bränsleförbrukning försvinner. Exempelvis kan en koldioxidkomponent ingå som påverkar avgiftens storlek.</p> <p>Denna fråga skulle, möjligen, kunna peka i riktning att ramprogrammet ska användas för att stödja bilindustrin i utvecklingen av bränslesnåla motorer. Energimyndigheten anser att med dagens bränslepriser torde den industrin ha incitament att klara det utan att ha del av ramprogrammets mycket begränsade budget.</p>
<p>12. Public information campaigns on energy efficiency have shown success in certain Member States. What more could and should be done in this area at: – international level – EU level – national level – regional and local level? (Section 1.2.4)</p>	<p>Energimyndigheten anser att den lokala nivån är viktigast när det gäller information om energieffektivisering. Erfarenheterna av kommunala energirådgivare och energikontor är goda.</p> <p>Myndigheten anser att det relativt svaga intresset för att spara energi för uppvärmning kan i många fall bero på att det saknas tillräcklig kunskap för att kunna göra rätt investeringar. Riktade informationsinsatser behöver därför vara en återkommande strategi. Det gäller inte minst i samband med om- och tillbyggnader av fastigheter. Det är vid denna tidpunkt som det är mest ekonomiskt att investera i energieffektiv utrustning och byggmaterial till sitt hus. Effektivare kommunal energirådgivning viktig.</p> <p>För professionella fastighetsägare ser Energimyndigheten i första hand information om livscykelkostnader som ett behov. Det finns idag som resultat av redan genomförd utveckling och forskning om livscykelkostnadskalkylering och livscykelanalyser mycket kunskap om kalkylering av livscykelkostnad för enskilda byggkomponenter. Problemet är snarast brist på spridning av denna kunskap. Enkla metoder för</p>

	livscykelkostnadsberäkningar bör spridas och göras allmänt tillgängliga.
<p>13. What can be done to improve the efficiency of electricity transmission and distribution? How to implement such initiatives in practice? What can be done to improve the efficiency of fuel use in electricity production? How to further promote distributed generation and co-generation? (Sections 2.1-2.3)</p>	<p>Energimyndigheten anser att priset bör styra (inkl ekonomiska styrmedel). Elnäten är redan utsatta för långtgående reglering. Effekterna av denna reglering bör utredas innan ytterligare åtgärder på denna del av elmarknaden diskuteras.</p> <p>Den svenska nätnyttomodellen medför att eldistributionsföretagen får ett ekonomiskt incitament att minska sina ledningsförluster. Kanske något för övriga Europa?</p> <p>Energimyndigheten anser att hög elverkningsgrad i produktion och överföring redan är en inriktning i många forskningsområden som rör konvertering</p>
<p>14. Encouraging electricity and gas providers to offer an energy service (i.e. agreeing to heat a house to an agreed temperature and to provide lighting services) rather than simply providing energy is a good way to promote energy efficiency. Under such arrangements the energy provider has an economic interest that the property is energy efficient and that necessary investments are made. Otherwise, electricity and gas companies have an economic interest that such investments are not made, because they sell more energy. How could such practices be promoted? Is a voluntary code or agreement necessary or adequate?</p>	<p>Energimyndigheten anser att det är svårt att gå fram lagstiftningsvägen. Om man väljer lagstiftning bör administrativa kostnader med ett sånt system utredas</p>
<p>15. In a number of Member States, white (energy efficiency) certificates have been or are being introduced. Should these be introduced at Community level? Is this necessary given the carbon trading mechanism? If they should be introduced, how could this be</p>	<p>Vita certifikat utreds för närvarande av Energimyndigheten. Vi avvaktar därför med att ta ställning i dessa frågor.</p>

done with the least possible bureaucracy? How could they be linked with carbon trading mechanism? (Section 2.4)	
16. Encouraging industry to take advantage of new technologies and equipment that generate cost-effective energy efficiencies represents one of the major challenges in this area. In addition to the carbon trading mechanism, what more could and should be done? How effective have been the steps taken so far through voluntary commitments, non-binding measures adopted by industry, or information campaigns ? (Section 3)	Energimyndigheten anser att avtalssystem baserat på energiledningssystem och energianalyser har en stor potential att effektivisera användningen av energi inom industrin samtidigt som de energiintensiva företagens internationella konkurrenskraft värnas. Ytterligare insatser kan inbegripa framtagande av riskkapital
17. A new balance between modes of transport – a major theme of the strategy set out in the White Paper that the Commission adopted in 2001 on a European transport policy for 2010 – is still a top priority. What more could be done to increase the market share of rail, maritime and inland waterway transport ? (Section 4.2)	Energimyndigheten avstår från kommentar
18. In order to improve energy efficiency it is necessary to complete certain infrastructure projects from the trans-European transport network. How should the investments needed for infrastructure projects be developed, using what sources of financing? (Section 4.2)	Energimyndigheten avstår från kommentar
19. Among the measures that could be adopted in the transport sector , which have the greatest potential? Should priority be given to technological innovations (tyres, engines...), particularly through standards defined jointly with the industry, or to regulatory measures	Energimyndigheten anser att bägge vägarna bör prövas. För tekniska delsystem torde däck vara intressantast. Problemet här är att en accepterad testmetod som väger in även andra däckegenskaper behöver tas fram. Det gäller friktion, vattenplaning och buller. När det gäller forskning inom

such as a limit on fuel consumption of cars? (Sections 4.3-4.5)	transportsektorn anser energimyndigheten att de frågor man ställer är relevanta, men lika relevanta är frågan om olika aktörers roller. För industrin kan t.ex. innovationer vara det mest relevanta, medan det för staten kanske är att besluta om styrmedel.
20. Should public authorities (state, administrations, regional and local authorities) be obliged in their public procurement to buy a percentage of energy efficient vehicles for their fleets? If so, how could this be organised in a manner that is technology neutral (i.e. it does not result in distorting the market towards one particular technology)? (Section 4.3)	Energimyndigheten anser att upphandlingskraven bör ställas som funktionskrav.
21. Infrastructure charging, notably paying to use roads, has started to be introduced in Europe. A first proposal was made in 2003 to strengthen the charging of professional road transport. Local congestion charges have now been introduced in some cities. What should be the next steps in infrastructure charging ? How far should "external costs" such as pollution, congestion and accidents be directly charged to those causing them in this manner? (Section 4.4)	<p>Energimyndigheten anser att om utvecklingen inom EU leder till en ersättning av drivmedelsskatter mot vägavgifter för vissa fordon bör dessa utformas så att inte incitamenten till en teknikutveckling mot effektivare motorer försvinner. Enligt Energimyndighetens uppfattning är en positiv effekt av att använda en drivmedelsskatt att denna stimulerar till teknikutveckling mot bränsleeffektivare motorer. Om drivmedelskatten ersätts av vägavgifter bör dessa utformas så att inte incitamenten till effektiv bränsleförbrukning försvinner. Exempelvis kan en koldioxidkomponent ingå som påverkar avgiftens storlek.</p> <p>Energimyndigheten anser att den rörliga delen av kostnaden för ett fordon bör beskattas hårdare än den fasta delen av kostnaden. Höga fasta avgifter och låga rörliga avgifter uppmuntrar inte till sparsamhet och energieffektivisering och därför bör företrädesvis höjningar av de rörliga kostnaderna eftersträvas. Därutöver</p>

	<p>är transporternas externa effekter till stor del grundade på körsträcka, vilket gör det relevant att internalisera dessa kostnader så mycket som möjligt genom rörliga transportkostnader (t.ex. kilometerskatt)</p> <p>Det är också angeläget att införande av kilometerskatt genomförs parallellt i hela Europa</p>
22. In certain Member States, local or regional energy efficiency project financing schemes , managed by energy efficiency companies, have proven very successful. Should this be extended. If so, how? (Section 5.1)	Energimyndigheten anser att program typ tredjepartsfinansiering och "performance contracting" är väl värda att utveckla.
23. Should energy efficiency issues be more integrated in the Union's relationships with third countries , especially its neighbours? If so, how? How can energy efficiency become a key part of the integration of regional markets? Is it necessary to encourage the international financial institutions to pay more attention to demand management issues in their technical and financial assistance to third countries? If so, what could be the most effective mechanisms or investments? (Section 6)	<p>Energimyndigheten anser, mot bakgrund av klimatproblematiken, att angränsande länder är viktiga. Det redan existerande regionala samarbetet, BASREC bör mot denna bakgrund förstärkas och speciellt bör Ryska federationen bli en viktigare del av samarbetet.</p> <p>Energimyndigheten bedömer att följande ansats är värd att pröva; EU kan se till att relevanta myndigheter/organisationer i tredje-länder bjuds in att medverka som observatörer i relevanta (som berör energieffektivisering alltså) calls for proposals mot att de betalar sina resor och sin närvaro själva. På så sätt kommer de med som observatörer och får ta del i vad som sker inom effektiviseringsområdet i EU-projekt. Konkret innebär detta att de ingår som observerande partners och får ta del av alla produkter som framkommer i projektet, alla studieresor, möten etc. så att de får kunskap om hur de kan arbeta med frågorna i hemländerna. Detta skulle öka trycket i deras hemländer att arbeta mot samma håll som EU:s grönbok pekar mot.</p>
24. How could advances in energy efficiency technology and processes in Europe be put to effective use in developing countries ? (Section 6.3)	Energimyndigheten anser att teknologispredning allmänt, och till tredje världen i synnerhet bör utredas innan åtgärder vidtas. Dock är erfarenheterna hittills goda från delområdet COOPENER

	<p>inom EU-programmet Intelligent Energy-Europe, Aktiviteterna omfattar dels policy och lagstiftning för landet, dels förstärkning av energiexpertis lokalt.</p> <p>Energimyndigheten anser att samarbetsmöjligheter med IEA bör undersökas för att uppnå största möjliga tyngd i insatser mot utvecklingsländer .</p>
25. Should the Union negotiate tariff or non tariff advantages within the WTO for energy efficient products and encourage other members of WTO to do the same? (Section 6)	<p>Energimyndigheten anser att det idag finns få (om något?) känt fall där tullar bidragit till välståndet på global nivå. Trots det vore tullfrihet eller minskad tull för energieffektiva produkter vara värt att pröva.</p>

Ytterligare synpunkter

Teknikupphandling finns inte nämnt som styrmedel. Metoden har använts i Sverige och internationellt i ett IEA samarbete. Metoden borde även gå att använda i ett EU samarbete

Energimyndigheten anser att grönboken inte har diskuterat ”technology diffusion”, det vill säga hur teknologi sprids och varför. För flera av frågorna, **t.ex. 21**, är det relevant med icke-teknisk och strategiskt forskning som mer eller mindre berör energieffektivisering och syftar till att ta fram ny kunskap och information till diverse beslutsfattare.

Ett problem med många av KOM:s direktiv är att de är ”tekniskt sett” snävare definierade än vad som krävs för att nå de mål man siktar på. Men målen är nästan alltid desamma; energisäkerhet och miljö. Det blir lätt ett lapptäcke med många direktiv inom flera områden. Konsekvensen blir att så pass detaljerade krav inte passar alla länder och därför tvingas man göra direktiven mer tandlösa än vad som förmodligen vore nödvändigt om man gav fler frihetsgrader åt länderna att själva välja väg för att nå målen.

Det finns ibland intressekonflikter mellan olika mål inom unionen. Ett exempel på detta är sid. 14 där det sägs att statsstöd och skatter ”missanvänds” för att stödja bränslen med låg effektivitet. Men dessa och andra styrmedel har ju satts in för att nå andra mål än energieffektivisering och då borde rapporten istället diskutera målkonflikter och vad som kan göras åt dessa.

Det bör också ske en tydlig analys av sambandet mellan prestanda vad gäller energieffektiviseringsåtgärder, vs samhällsekonomiska intäkter och kostnader.

Ytterligare underlag för kommentarer till grönboken finns i den rapport Energimyndigheten nyligen lämnade till Boverket, "Förbättrad effektivitet i befintlig bebyggelse". I den behandlas ett flertal styrmedel, bland annat ett avgiftssystem för yrkesverksamma fastighetsägare.

Beslut i detta ärende har fattats av stf.generaldirektören Zofia Lublin. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningscheferna Josephine Bahr Ljungdell, Susan Linton, Andres Muld och Birgitta Palmberger, chefen för Energimarknadsinspektionen, Håkan Heden och verksjuristen Fredrik Selander samt handläggaren Egil Öfverholm, den sistnämnde föredragande.

Zofia Lublin

Egil Öfverholm